

8. ožujka slavi se Međunarodni dan žena

miercuri, 31 martie 2010

„Budi jako oprezan da ne rasplakješ ženu jer Bog broji njene suze. Žena je nastala od muškaračevih rebra, a ne od njegovih stopala da se po njoj gazi. Ne od njegove glave da se njome vlada, nego od boka da mu bude jednaka. Ispod ruke da bude zaštitna ena i pokraj srca da bude voljena.“

Žene su se tijekom povijesti borile i strdale za svoje ideale. Da bi bile voljene, prihvaćene i u javnosti jednake svom suprotnom spolu, riskirale su ono što im je bilo najvažnije: život, obitelj i radno mjesto. Ideja za obilježavanjem Međunarodnog dana žena, kojega u našim vremenima slavimo svake godine 8. ožujka, pojavila se prvi put početkom 20. stoljeća u doba brze industrijalizacije i ekonomske ekspanzije. Dan žena obilježava se u cijelom svijetu u spomen na prve javne demonstracije žena zaposlenih u industriji odjeće i tekstila, 8. ožujka, 1857. u New Yorku. Tekstilne su se radnice pobunile protiv načina na koji je postupao tadašnji režim i prosvjedom su zatražile kraće radno vrijeme, bolje radne uvjete, veću plaću, pravo glasa i zabranu rada djece, a nedugo zatim osnovan je prvi njihov sindikat. Slični protesti događali su se i sljedećih godina na isti dan, a najpoznatiji je bio onaj iz 1908. godine kada je veliki broj žena marširalo kroz New York tražeći ista prava.

Prvi Dan žena (Women's Day) je obilježen 28. veljače 1909. u SAD-u deklaracijom koju je donijela Socijalistička stranka Amerike. Toga dana, organizirale su se političke manifestacije samo za pravo glasanja, a ne za ekonomska i društvena dostignuća pripadnika ženskog spola.

Po prijedlogu slavne njemačke revolucionarke za ravnopravnost žena u svijetu, Clara Zetkin (1857.-1933.), 8. ožujak 1910. proglašen je Danom žena na drugoj međunarodnoj ženskoj konferenciji u Kopenhagenu. A već iduće godine je Međunarodni dan žena obilježen od preko milijun ljudi u Njemačkoj, Austriji, Danskoj i Švicarskoj. Ti događaji su koincidirali i požarom u tvornici Triangle Shirtwaist Factory u New Yorku, gdje je 1911. godine poginulo 148 žena, koje nisu mogle izbjeći požar jer su vlasnici za vrijeme rada zaključali vrata kako da žene ne pobjegnu ili ukradu nečistoću iz tvornice. Naravno, vlasti nisu okrivile vlasnike, ali su za izgovor dali presudu kojoj su lošiji uvjeti na radnom mjestu bili krivi za izbijanje požara.

Na zapadu se Međunarodni dan žena uglavnom prestao obilježavati 1930.-ih, dijelom i zbog toga što je bio povezivan s komunizmom, a tu je izgubio svoju ideološku osnovu. Feministice su ga 1960.-ih ponovo slaviti. Godine 1977. Ujedinjeni Narodi proglasili su 8. ožujka „Međunarodnim danom za prava žena i za mir“.

U posljednjih stotinjak godina u nekim zemljama stvari nisu puno pomaknute s mjesta što se prava žena tiče. Osim što imaju jednako pravo na glasanje, u nerazvijenim državama žene su i dalje smatrane korisnicima samo za rad, odgoj i brigu o vlastitom domu. Štoviše, one koje su nezaposlene, dobivaju manje plaće, a teže se mogu izboriti za visoke funkcije od svojih muških kolega. Premda su se neke poslovno osigurale i imaju ekonomsku neovisnost i pristup javnom životu, najviše

broj žena i dalje je iskorištavan na tržištu rada. Žene, a pogotovo majke, spremne su darovati i svoj život samo da bi svojoj djeci i obitelji omoguile bolju budućnost. Njima i danas pripada veina kućnih poslova, a borba za ravnopravnost i dalje se nastavlja.

U našoj se zemlji slavi svake godine Dan žena/ majka. 8. ožujka, žene su vrlo poštovane i dobivaju od djece, muževa i drugih žena, u znak poštovanja, cvijeće i razne poklone.

Slavica Muselin